

Pracovná skupina pre oblasť ľudí bez domova

Rokovanie

Videohovor

Dátum: 24.3.2021, 9:30 – 11:00

Prítomní predstavitelia a predstavitelky nasledovných inštitúcií: Sekcia sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy; DEPAUL Slovensko, n.o.; Proti prúdu, o.z.; Kresťania v meste, o.z.; Divadlo bez domova, o.z.; Návrat, o.z.; Brána do života, o.z.; Domov sv. Jána z Boha, Odyseus, o.z.; Equita, o.z.; MČ Staré Mesto.

Ospravedlnení: Domov pre každého, o.z.

Facilitátorka: Karolína Miková, PDCS

Zapisovateľka: Lýdia Grešáková, PDCS

1. Privítanie a úvod

- Vedúci pracovnej skupiny:
 - Privítal účastníčky a účastníkov a oficiálne uviedol prvé stretnutie pracovnej skupiny pre oblasť ľudí bez domova, ktoré vníma ako významný míľnik. Organizácie pre ľudí bez domova dlhodobo dopytovali platformu, kde by prebiehala komunikácia s mestom. Verí, že okrem participatívneho vzniku KPSS bude v tejto skupine miesto aj pre participáciu všeobecne. Pre to, aby spolu hovorili o zásadných strategických cieľoch pre smerovanie politiky ľudí bez domova v oblasti sociálnych služieb v Bratislave, a aby ich spoločne posunuli dopredu.
 - Poďakoval za vytvorenie a riadenie procesu garantke KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy.
- Facilitátorka:
 - Predstavila svoju úlohu v pracovnej skupine, ktorou je moderovanie, respektíve facilitácia, a zároveň so sebou predstavila aj zapisovateľku stretnutia. Ako facilitátorka

sa bude zasadzovať o to, aby bol čas na stretnutí využitý efektívne. Zároveň bude sprevádzať účastníčky a účastníkov procesom tak, aby podporila príležitosť položiť otázky a vyjadriť svoj názor či pripomienku, ktoré budú zachytené aj v zápise.

2. Bod č. 1 rokovania - schválenie programu rokovania

- Návrh programu rokovania bol členkám a členom pracovnej skupiny zaslaný vopred spolu s pozvánkou.
- Facilitátorka:
 - Predstavila návrh programu rokovania a organizačné pokyny.
 - Vyzvala členov a členky skupiny na hlasovanie o schválení návrhu programu rokovania, nikto nenamietol voči programu.
- Hlasovanie za schválenie návrhu programu rokovania v pôvodnom znení:
 - Za: 10 predstaviteľov poskytovateľov soc. služieb.
 - Program rokovania bol odsúhlasený.

3. Bod č. 2 rokovania - predstavenie orgánov komunitného plánovania sociálnych služieb (príloha č.1: Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy 2020 – 2021, s. 102-114, príloha č.2: Rozhodnutie č. 5/2021 primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy)

- Vedúci pracovnej skupiny:
 - Stručne predstavuje orgány KPSS:

Pracovné skupiny (PS) vznikajú na návrh riadiacej skupiny. O vytvorení alebo zrušení rozhoduje predseda riadiacej skupiny. Ich primárnou úlohou je byť participatívnym elementom v procese komunitného plánovania: spolupodieľa sa na rozhodovaní pri príprave, schvaľovaní, implementácii, monitorovaní a hodnotení určených oblastí komunitného plánovania. Pracovné skupiny, ako je tá naša, sa budú stretávať približne raz za štyri týždne, prípadne podľa potreby častejšie. Pracovnú skupinu zvoláva jej vedúci, prípadne jej predseda. Súčasťou jednania pracovnej skupiny je schválenie programu, ktoré teraz máme za sebou. Z každého zasadnutia bude zápis, ktorý bude následne všetkým rozoslaný. Jeho súčasťou je prezenčná listina. Sekcia sociálnych vecí má na starosti organizovanie stretávania pracovných skupín, konkrétne v tejto PS je to Oddelenie dostupného bývania a pomoci ľuďom bez domova. Okrem tejto pracovnej skupiny je 6 ďalších:

PS starší obyvatelia; PS deti, mladí ľudia a rodiny v ohrození; PS drogová politika a exponované lokality; PS rodovo podmienené násilie, rodová rovnosť a ľudia pracujúci v sexbiznise; PS ľudia so znevýhodnením; PS dostupné bývanie

Riadiaca skupina sa stretáva sa každých 6 týždňov, prípadne podľa potreby. Tvoria ju dvaja zástupcovia mestskej samosprávy, dvaja zástupcovia sekcie sociálnych vecí, zástupcovia a zástupkyne poskytovateľov sociálnych služieb ako aj nominanti občiansky združení,

zástupcovia a zástupkyne prijímateľov sociálnych služieb, a vedúci riadiacej skupiny. Jej zasadnutia sa môže prípadne zúčastniť aj externá metódička alebo iní prizvaní hostia a host'ky. Rovnako ako u PS je súčasťou schválenie programu, vyhotovenie zápisu, a tak ďalej. Je to orgán, ktorý bude riadiť komunitné plánovanie. Má svojho predsedu a podpredsedu.

Odborný panel je stretnutie rôznych stakeholderov a slúži ako priestor pre upscaling a na výmenu zistení v rámci komunitného plánovania. Bude uskutočnený neskôr v procese KPSS.

Externá metódička alebo metodický panel bude nastavovať KPSS po stránke metodickej kvality. Je to skupina odborníkov a odborníčok na plánovanie sociálnych služieb pre pomoc s reflexiou procesu a poskytnutie spätnej väzby a skúseností tak, aby sme vedeli pokračovať kvalitným spôsobom.

Ďalším orgánom je **Panel mestských častí**.

4. Bod č. 3 rokovania - predstavenie procesu komunitného plánovania sociálnych služieb (príloha č. 3: Rokovací poriadok orgánov komunitného plánovania sociálnych služieb hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2030)

- Garantka KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy:

- Vyjasňuje prečo začal nový cyklus komunitného plánovania a prečo sa prebieha toto stretnutie. Niektorí z prítomných boli súčasťou procesu, ktorého výsledkom bol vznik KPSS pre roky 2019-2023. Tento plán prešiel revíziou a zmenila sa jeho pôsobnosť na roky 2020-2021, a to z dvoch dôvodov: Zmenili sa kapacity na sekcii a aj predstava aké témy má sekcia pokrývať. Na to aby sme zodpovedne plánovali a deklarovali čo plánujeme robiť v tejto oblasti, bolo potrebné obnoviť znovu proces KPSS. Druhým aspektom pre revíziu bola zmena samotného pohľadu na KPSS. Má byť procesom do väčšej miery ukotveným na sekcii kde sú externalizované len naviazané časti, ako facilitácia a dodávanie analýzy. Zodpovednosť má ležať predovšetkým na hl. meste. KPSS je okrem analýz aj spôsobom spolupráce a posilnenia komunikácie.
- Predstavuje rokovací poriadok a odkazuje sa na základné princípy komunitného plánovania: partnerská spolupráca, participácia, demokratické riadenie, a hlavný princíp pre rozhodovanie je uskutočniteľný kompromis – konsenzuálne hlasovanie, v prípade že to nie je možné tak hlasovanie väčšinou.
- Predstavuje proces komunitného plánovania. Hl. mesto má ambíciu vytvoriť KPSS do roku 2030. Neznamená to však, že počas týchto stretnutí sa dohodnú všetky kroky až do tohto roku. Počíta sa s procesom, ktorý je založený na

pravidelnom monitorovaní, hodnotení a aktualizácii toho čo je treba aby sa v kontexte soc. politiky v meste dialo.

- Facilitátorka:

- PodĎakovala za prezentáciu a vyzvala členov a členky pracovnej skupiny ku k vyjasňujúcim otázkam ku orgánom KPSS.

- Predstaviiteľka poskytovateľov soc. služieb:

- Vyjasňuje svoj záujem prispieť do diskusií v rámci PS skúsenosťami s rodinami v ohrození bývania. Preto jej zapojenie možno nebude také aktívne – v závislosti od tém. Zaujímá sa viac o proces dostupného bývania ako o problematiku streetworku s ľuďmi bez domova

- Reagoval vedúci pracovnej skupiny:

- Tému ľudí bez domova vnímame v širšom kontexte. Spadajú tam aj rodiny v bytovej núdzi v rámci širšej skupiny tém spoločných s ľuďmi bez domova. Túto tému je pre nás dôležité riešiť v jej komplexnosti a preto sme radi, že je tu širšie spektrum poskytovateľov soc. služieb.

- Garantka KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy:

- Všeobecne sa vyjadruje k tomu kto je pozvaný za akých okolností: existuje tradícia stretávať sa v rámci témy a zdrojom pre list kontaktov bol zoznam vytvorený cez krízové stretnutia. Na základe metodiky KPPS sú predovšetkým pozývaní poskytovatelia so zadávateľmi (hl. mesto). Existuje aj panel MČ, prostredníctvom ktorého sú prizvaní zástupcovia MČ a kde sa môžu vyjadrovať k tomu čo sa deje v PS. Hlas prijímateľov soc. služieb bude dôstojne počuť skrz analýzy. Ľudia so skúsenosťou s prijímaním soc. služieb sú ďalej zapojení v rámci riadiacej skupiny, kde je ich členstvo kontrolným prvkom a aj kvôli transparentnosti. Ich absencia v PS je to téma pre magistrát na riešenie. Prvý krok je polozenie základov PS, ďalším bude podpora participáciu užívateľov cez jasne metodicky vedený program s ohľadom na potrebné vízie a kapacity. Opakuje, že ide o živý proces, zapojenie bude ďalej prebiehať.

- Facilitátorka:

- Vyzvala účastníčky a účastníkov PS k vyjadreniu očakávaní – čomu by sa chceli vyvarovať a naopak čomu by chceli svoju energiu v rámci PS venovať.

- Reagovali viacerí predstavitelia poskytovateľov soc. služieb:

- Väčšinou účastníčiek a účastníkov bola vyjadrená potreba **mat' materiály pre PS dostupné v dostatočnom časovom predstihu**, aby bola diskusia viac informovaná a bol dostatočný čas na reakcie.
- Veľmi dobrý nápad je zapájanie cieľových skupín. Pre lepšiu participáciu však chýbajú informácie v dostatočnom predstihu, treba tiež viac času na výber predstaviteľky cieľovej skupiny a na technické vybavenie.
- Vyvstal záujem zúčastniť sa aj iných PS, ako napríklad PS pre drogovú politiku.

- V procese je vnímaná potreba vytvorenia ‘road map’ – prehľadu tém a termínov. Možnosť vziať konkrétnych ľudí z organizácií, ktorí sa venujú konkrétnej téme.
- Reagovala garantka KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy:
 - Čo sa týka procesu zapájania viacerých ľudí z organizácií – a to je téma, ktorá ide naprieč PS – odporúčenie je aby bol jeden hlavný aktér za organizáciu. Ak budú témy, kde je vhodné, aby sa pripojili ďalší kolegovia – to je možné. Pre dynamiku skupiny je dôležité a odporúčané aby prítomní ľudia boli informovaní o tom čo sa dialo predtým a udeje potom. Nechceli sme rigidne definované členstvo. Je naším odporúčaním aby bola kontinuita a ak by sa menili zástupcovia za organizáciu, má byť jasné, kto je partner.
 - Harmonogram a transparentnosť termínov bude vyjasnená po verejnom obstarávaní.
 - Čo sa týka participácie, garantka vyjadrila súhlas s dôležitosťou procesu, ktorý musí byť vhodne metodicky zvládnutý. Vyjadrila presvedčenie, že je dôležité nečakať na hotové materiály ale spolupracovať od začiatku. Ak položíme dobré základy systému strategického plánovania, budeme sa môcť pustiť aj do veľkej spoločnej diskusie.
- Predstaviiteľka poskytovateľov soc. služieb:
 - Pokladá vyjasňujúcu otázku k mandátu PS: Ako bude fungovať rozhodovanie v skupine? Kto má rozhodujúce slovo v prípade návrhov? Je PS len poradný hlas? Budú od riadiacej skupiny prichádzať zadania, PS na ne má odpovedať?
- Reagovala garantka KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy:
 - Áno. Všetky orgány komunitného plánovania rozhodujú konsenzuálne, čo vychádza z rokovacieho poriadku. Ak nie je možné dosiahnuť konsenzus, pristúpi sa k hlasovaniu. Každý člen skupiny má jeden hlas. Sú špeciálne definovaní hostia ale to nie je v tomto bode relevantné. Čo sa týka mandátu, PS nemajú rozhodovaciu právomoc. Je jasné napojenie na existujúcu štruktúru magistrátu a rozhodnutia z PS putujú do riadiacej skupiny. V rámci PS majú vznikať odpovede na otázky plánovania a určovanie priorít pri plánovaní sociálnych služieb. Zadania budú prichádzať a budú sa týkať určovania priorít a PS je vnímané ako odporúčací hlas.
- Vyjasňovala predstaviiteľka poskytovateľov soc. služieb:
 - Aká je možnosť proaktívne prinášať témy a návrhy od členov PS bez zadania riadiacej skupiny – teda pomenovať vlastné témy?
- Reagovala garantka KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy a vedúci pracovnej skupiny:
 - Návrhy nových tém predstaviteľov poskytovateľov soc. služieb je možné zaradiť do programu a PS to v rámci stretnutia prediskutuje a zaujme stanovisko. Tieto

návrhy budú zahrnuté do výstupu, ktorý ide na riadiacu skupinu. Táto platforma je spôsobom komunikácie – je tu priestor pre riešenie aj ďalších tém a zároveň výsledok má byť konkrétny produkt.

5. Bod č. 4 rokovania - Predstavenie Monitorovacej správy komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR za rok 2020 (príloha č. 4: Monitorovacia správa Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2020-2021)

- Vedúci pracovnej skupiny:

- Monitorovacia správa za rok 2020 vyhodnocovala plnenie strategických a špecifických cieľov. Vedúci pracovnej skupiny prezentuje bod prezentácie 2.4 Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov v rámci komunitného plánovania a následne monitorovaciu správu ako súčasť KPSS (Príloha).
- Predstavené sú hlavné **špecifické ciele a jednotlivé opatrenia**, ktoré pomôžu priniesť hl. mesto k naplneniu cieľov za oblasť ľudí bez domova:

Špecifický cieľ 1.1. Prevencia bezdomovectva

- Zlepšenie vnútornej integrity magistrátu Bratislavy – Sme v prípravnej fáze sanácie nedoplatku na bývaní v mestských bytoch a spolupráce so Sekciou soc. vecí s Oddelením nájomného bývania. Nedoplatky boli monitorované a hľadáme personálne odborné kapacity na to byť schopní situáciu riešiť.
- Zriadenie sociálneho prevenčného tímu – Toto opatrenie je splnené, vznikol mestský terénny tím. Jeho súčasťou sú sociálni pracovníci pracujúci s ľuďmi bez domova, pribudne aj pracovník, ktorý sa zaoberá sociálnou podporou mestských bytov.

Špecifický cieľ 1.2. Skvalitnenie systému poskytovaných sociálnych služieb krízovej intervencie

- Zber údajov o počtoch ĽBD v zariadeniach a prostredníctvom terénnej sociálnej služby krízovej intervencie – Je v štádiu prehodnotenia na rok 2021. Sú plánované iné aktivity, napríklad evaluácia programu housing first. Sčítanie ľudí bez domova je naplánované pre rok 2022 a je to jeden z cieľov koncepcie bývania, ktorá bola prijatá zastupiteľstvom hl. mesta.
- Vytvorenie nízkokapacitného ubytovacieho zariadenia pre ĽBD – Je v štádiu prípravy. Zvažujú sa dva vhodné objekty a k tejto téme budú nasledovať stretnutia.
- Finančná podpora terénnej sociálnej práce na území hlavného mesta (streetwork) – Je v štádiu realizácie. Jedna z aktivít je, že hl. mesto zabezpečí transparentnú možnosť pre subjekty

požiadať o finančný príspevok na fungovanie soc. služby. Všetky žiadosti boli v roku 2020 vyplatené v plnej výške.

- Finančná rezerva v krízových situáciách a pri extrémoch počasia (krízový plán) – Čiastočne splnené, čiastočne v realizácii. Rezerva existuje, bola navýšená o 100% a je v rozpočte sekcie na každý rok. Krízový plán je potrebné dopracovať.
- Tvorba koncepčných dokumentov – koncepčné dokumenty – Je v prípravnej fáze. Vznikla koncepcia bývania, na jej základe bol (nie len pre sociálnu oblasť) ako cieľ nastavený vznik koncepčných dokumentov pre rok 2022.

Špecifický cieľ 1.3. Zvyšovanie kvality integračných prístupov pri práci s ĽBD

- Finančná podpora integračných programov, ktoré sú realizované MVO – Vznikla výzva Bratislava pre všetkých, prebehla monitorovacia správa, príspevky boli vyplatené.
- Nastavenie podmienok realizácie prechodného integračného bývania v ubytovacích jednotkách ubytovní Kopčany a Fortuna pre ĽBD, zaradením do pilotných projektov MVO zameraných na integráciu – Prehodnotené. Nie sú primárnym cieľom a koncept integračných bytov nie je vnímaný ako ideálna cesta. Na oboch ubytovniach prebehlo zintenzívnenie sociálnej podpory a približujeme sa revízii štatútu ubytovacieho poriadku. Je plánované nastaviť podmienky prijímania do ubytovní a to tak, aby boli transparentnejšie, predvídateľnejšie a nízkoprahovejšie. Vydali sa cestou dostupného bývania s prvkami housing first. Všetky domácnosti projektu sú zabývané. V náväznosti má vzniknúť revízia výnosu MVRR SR 2006/1, ktoré upravuje pridelovanie bytov. Proces začne na prelome apríla/mája.

Špecifický cieľ 1.4. Spolupráca aktérov, informovanosť ĽBD, scitlivovanie verejnosti, evaluácia a kontrola

- Priebežná evaluácia a kontrola finančného riadenia a kvality služieb pre ĽBD – V roku 2020 vznikla brožúra, ktorá obsahuje možnosti pomoci pre ľudí bez domova a je distribuovaná do terénu hlavne v zimných mesiacoch.
- Informovanie ĽBD na území hlavného mesta o dostupných sociálnych službách – Nepokročili a je to ďalšia výzva, možné aj ako téma pre túto PS.
- Práca s verejnosťou
 - Facilitátorka:
 - Vyzvala členov a členky pracovnej skupiny ku komentárom, vyjasňujúcim otázkam a prípadným pripomienkam. Upozornila, že toto nie je jediná príležitosť ako sa k monitorovacej správe vyjadriť, dá sa pripomienkovať neskôr.
 - Viacerí z predstaviteľov poskytovateľov soc. služieb ku KPSS celkovo:
 - Bola vyjadrená potreba diskusie na jednom z ďalších stretnutí k štartovacej čiare PS, respektíve k harmonogramu KPSS procesu. Konkrétne k tomu, čo sú veci,

ktoré z pôvodného plánu pokračujú, kedy budú ukončené, čo v pláne presahuje, a čím a za aký časový horizont sa presne má zaoberať PS.

- Reagovala garantka KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy:
 - Vyjasňuje role – garantka je zodpovedná za proces a vedúci PS má na starosti obsah. Monitorovacia správa je za rok 2020. Nová správa za 2021 ešte len bude.
 - Je plánované žiadať o predĺženie platnosti tohto KPSS z rokov 2020 na 2021-2022 a to preto, aby bola vytvorená väčšia časová kapacita na spracovanie nového plánu, ktorý sa orientuje na rok 2030. Počíta sa však, že už v polovici roku 2022 bude tento nový komunitný plán aj schválený.
- Reagoval vedúci pracovnej skupiny:
 - Časť je naviazaná na prezentované Špecifické ciele, kde predstavoval aj v akej fáze sa momentálne nachádzajú.
 - V blízkej dobe by rád zaradil na stretnutie PS prezentáciu aktuálnych aj plánovaných aktivít sekcie v rámci roku 2021 až 2021, aby táto skupina vedela, k čomu sa nemusí vracieť a čo je východiskový bod z ktorého sa do roku 2030 chceme posunúť ďalej.

6. Spolupráca na pláne hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2030 (PHSR)

- Garantka KPSS zo sekcie sociálnych vecí magistrátu hl. mesta SR Bratislavy:
 - Momentálne prebieha zostavovanie PHSR Bratislava 2030. Postupuje sa podľa metodiky agendy 2030, čo je to medzinárodný rámec definujúci rozvoj. Hl. mesto musí pripraviť PHSR včas, pretože je to kľúčové pre kohéznú politiku, tzn čerpanie zdrojov v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov ako súčasť integrovaného územného rozvoja. Pre PHSR je tiež dôležité aby to bolo prepojené na rozpočet a kapacity hl. mesta. Tvorcovia PHSR dodržiavajú svoj harmonogram no zároveň je potreba doň zahrnúť diskusiu komunitného plánovania. Systémy budú nastavené tak, aby komunikovali. Síce bude PHSR schválený skôr, bude aktualizovaný podľa výsledkov KPSS. Dovtedy sa bude odohrávať ďalšia komunikácia ohľadne parciálnych výstupov do PHSR, ale ešte to nie je špecifikované, pretože dohoda o predmete ešte neprebehla.
- Facilitátorka:
 - Vyzvala členov a členky pracovnej skupiny k posledným komentárom k bodu.
 - Nikto nemá ďalšie otázky ani pripomienky.

7. Ukončenie stretnutia

- Facilitátorka:

- Uzatvára stretnutie prostredníctvom **dohody o ďalších krokoch**: Zápis zo stretnutia bude účastníckam a účastníkom zaslaný do 6. apríla, jeho súčasťou je prezentácia, nie však podkladové materiály, ktoré dostali v rámci pozvánky na toto stretnutie. Ďalšie stretnutia budú na báze 4 týždňov. Pre potrebu verejného obstarávania na facilitáciu stretnutí bude ďalšie stretnutie s väčším odstupom. Prezentácia aktivít Oddelenia dostupného bývania na rok 2022 bude zaradená na ďalšom stretnutí.
- Predstavuje **pridaný bod programu** – možnosť ako dopredu posilať návrhy na témy, ktoré chcú členovia a členky PS zaradiť do programu príde vo forme výzvy s pozvánkou a materiálmi, ktoré dostanú pred stretnutím. Na základe vami zaslaných tém a časového odhadu diskusie témy, budú zostavované body programu okrem tém KP. Týmto spôsobom bude diskusia hlbšia, lebo stanovisko mesta nevzniká na mieste počas diskusie ale potrebuje viac času. Ak majú členovia a členky pracovnej skupiny návrh bodu pre zaradenie do programu stretnutia, je potrebné poslať o tomto bode dopredu informáciu a to aj s časovým odhadom, ktorý jeho diskusia zaberie.
- Vyzvala členov a členky pracovnej skupiny k posledným komentárom k bodu.
- Nikto nemá ďalšie komentáre
- Vedúci pracovnej skupiny:
 - Dopĺňa prosbu pre včasné zaslanie tém do programu spoločne s časovým odhadom. Upresňuje, že témy môžu byť aj mimo komunitného plánovania.
 - Uzatvára stretnutie poďakovaním a vyjadrením radosti zo začiatku procesu. Zatiaľ nie je tradícia participácie a je očakávané, že to nebude jednoduché. Proces bude aj o vzájomnom učení sa ako to robiť tak aby to bolo užitočné pre všetkých. Vďaka tomu, že sa však už stretávajú v kontexte pandemickej krízy, niektoré procesy sú už odskúšané a na tento užitočný proces, ktorý v meste chýbal, sa teší.

Zapísala: Lýdia Grešáková, 29. 3. 2021

Schválil: Bc. Martin Freund, 12.04.2021